

Resultaten scan school als professionele leergemeenschap

[schoolnaam]

November 2019

KOHNSTAMM
INSTITUUT

Leraren en schoolleiders van uw organisatie hebben de Scan School als Professionele Leergemeenschap (PLG) ingevuld. De Scan School als PLG is ontwikkeld door onderzoekers van het Kohnstamm Instituut en het ICLON, Universiteit Leiden.

Elementen en condities van de school als PLG

Met behulp van de Scan School als PLG wordt een beeld geschetst van de huidige en de wenselijke situatie van elementen en condities van uw school als professionele leergemeenschap, zoals gerapporteerd door de docenten en schoolleiders van uw school. De elementen verwijzen naar indicatoren van een school als professionele leergemeenschap: leren van en met elkaar, externe professionalisering, delen van kennis en ervaringen, samen onderwijs ontwikkelen en onderzoeksmatig werken. De condities verwijzen naar zaken die de ontwikkeling als professionele leergemeenschap bevorderen: draagvlak voor PLG, professionele ruimte, gespreid leiderschap, leiderschap van directie en teamleider, strategisch personeelsbeleid en collegiale ondersteuning.

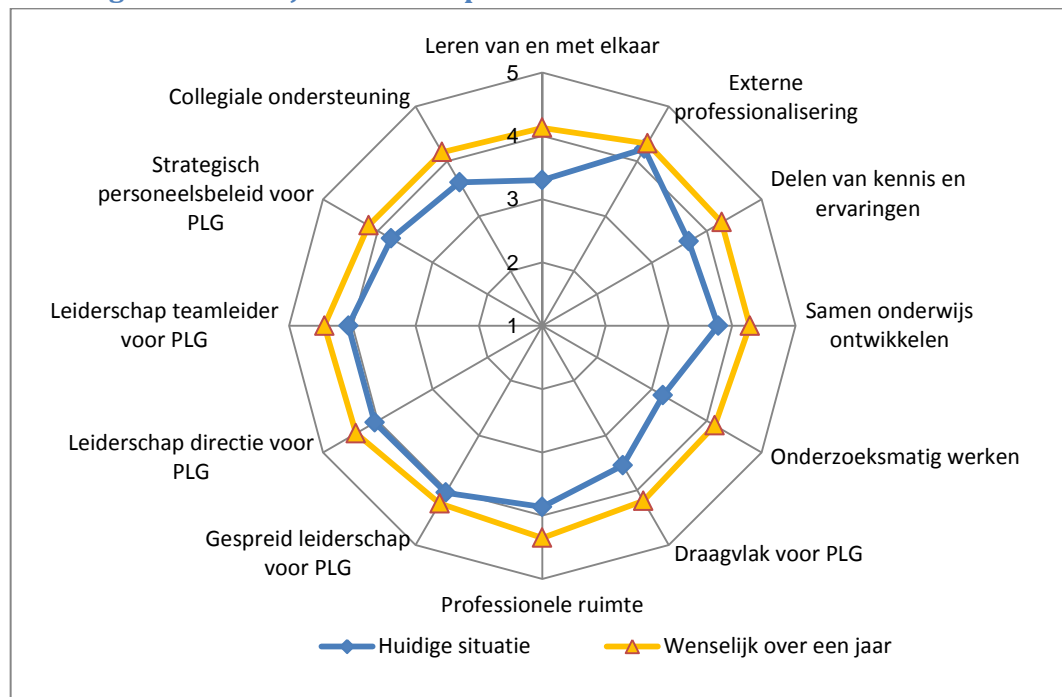
Alle vragen zijn beantwoord op een vijfpuntsschaal, waarbij 1 staat voor “geheel niet van toepassing” en 5 voor “geheel wel van toepassing”. Meer uitleg over de elementen en condities is te vinden achterin deze rapportage.

Meer lezen? Zie <http://plg.kohnstammstituut.nl>

Resultaten

De totale respons op de scan op uw school was 79 (32 mannen, 47 vrouwen).

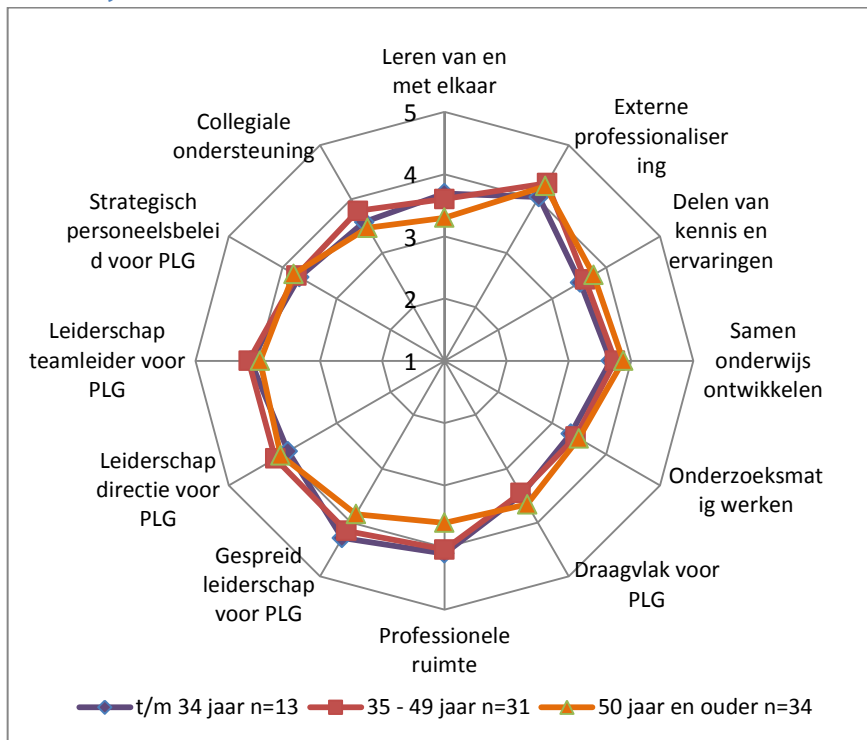
1. Huidige en wenselijke situatie op uw school

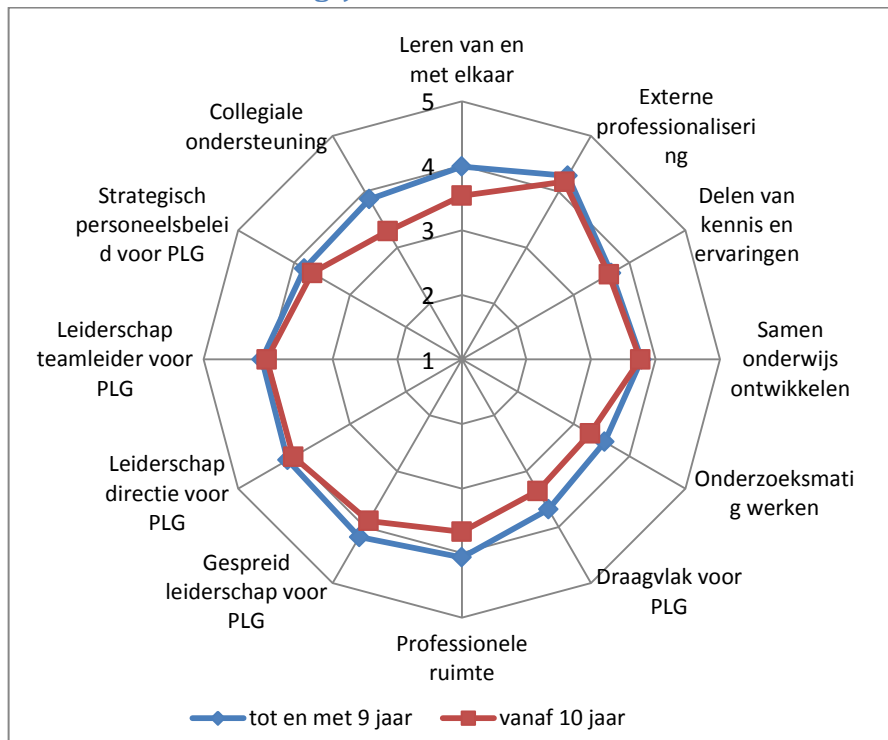
Toelichting

In de linker figuur ziet u de resultaten van uw school voor de huidige en wenselijke situatie volgens de 79 respondenten. Externe professionalisering, Leiderschap teamleider voor PLG, Gespreid leiderschap voor PLG, Leren van en met elkaar, Leiderschap directie voor PLG, Samen onderwijs ontwikkelen en Strategisch personeelsbeleid scoren tamelijk hoog. Leren van en met elkaar, Onderzoeksmatig werken, Draagvlak voor PLG, Collegiale ondersteuning scoren het laagst. In de wenselijke situatie bevinden vrijwel alle scores zich tussen de 4 en 5. De grootste verschillen tussen huidige en wenselijke situatie betreffen Onderzoeksmatig werken, Draagvlak voor PLG en Delen van kennis en ervaringen. Meer uitleg over elementen en condities: zie achterin deze rapportage.

3. Leeftijd

4. Ervaringsjaren

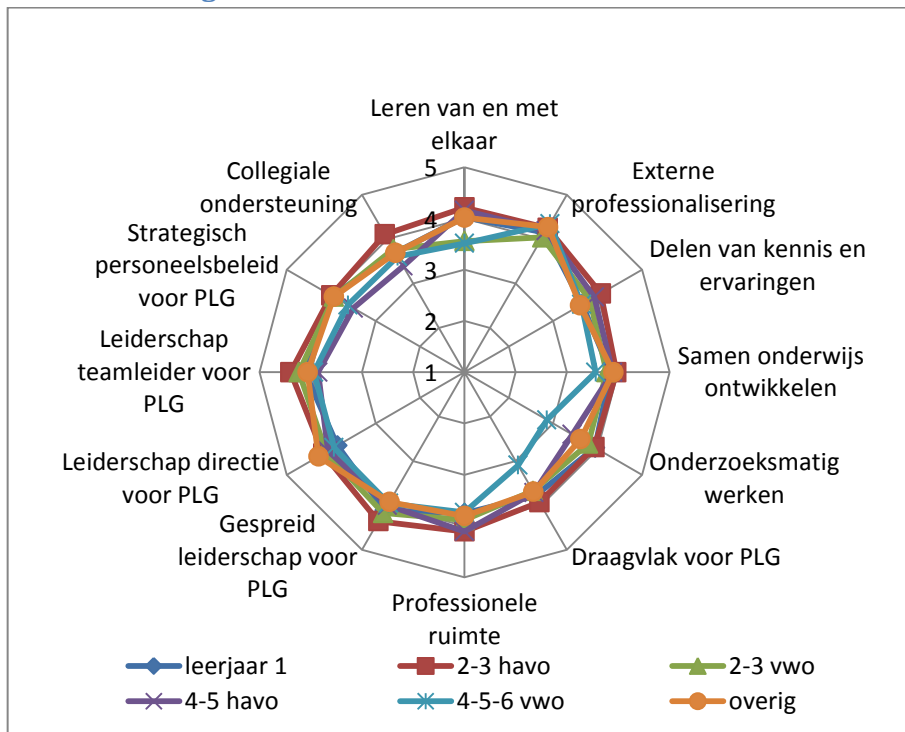

Toelichting

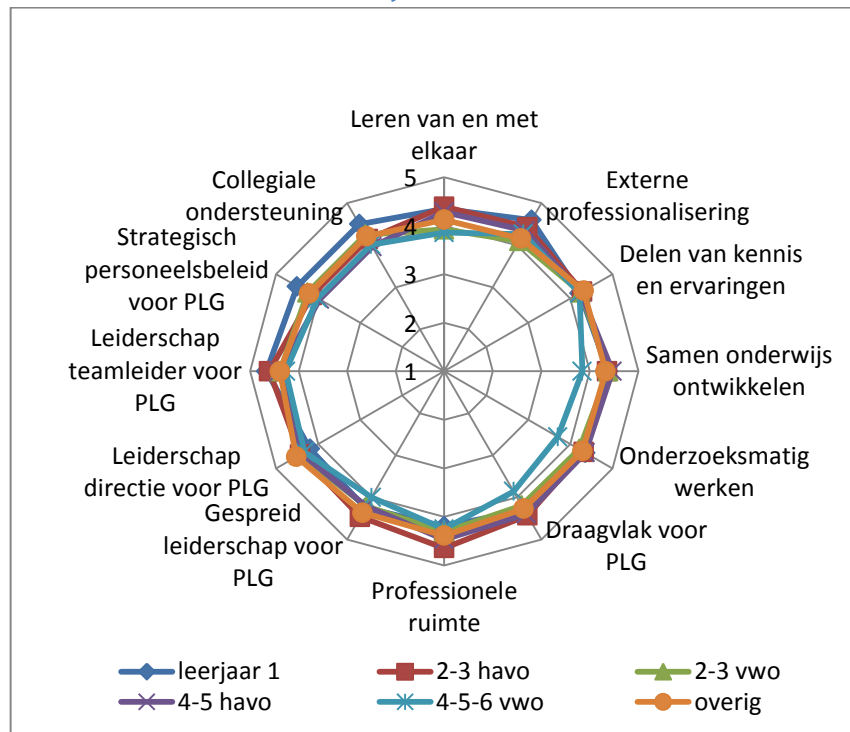
Bovenstaande figuren betreffen de huidige situatie uitgesplitst naar leeftijd (N=resp. 13, 31 en 34) en ervaringsjaren (N=tot en met 9 jaar 43, vanaf 10 jaar 35). Uit de linker figuur komt naar voren dat de gegeven scores per leeftijdsgroep op een aantal elementen/condities overeenkomen, met uitzondering van Professionele ruimte en Leren van en met elkaar waar de oudste groep een iets lagere score aan geeft.

De scores gegeven door leraren met ervaring tot en met 9 jaar en vanaf 10 jaar ontploen vooral bij Collegiale ondersteuning en Leren van en met elkaar. Hogere scores zijn vooral door leraren met minder ervaring dan 10 jaar gegeven.

5. Team - huidig

6. Teams - wenselijk

Toelichting

Bovenstaande figuren zijn uitgesplitst naar team; voldoende leraren uit deze teams hebben de scan ingevuld om op te nemen in de grafiek.

De scores op de huidige situatie liggen bij de meeste teams rond de 4. Team 4-5-6 vwo scoort duidelijk lager op Draagvlak voor PLG, Onderzoekmatig werken en Leren van en met elkaar (dat laatste geldt ook voor team 2-3 vwo). Team 4-5 havo geeft wat lagere scores op Strategisch personeelsbeleid voor PLG en Collegiale ondersteuning.

De wenselijke scores liggen tussen de 4 en de 5. Er zijn kleine verschillen tussen teams te zien: 4-5-6 havo geeft wat lagere wenselijke scores voor Onderzoekmatig werken, Samen onderwijs ontwikkelen en Draagvlak voor PLG; leerjaar 1 geeft wat hogere wenselijke scores voor Strategisch personeelsbeleid voor PLG en Collegiale ondersteuning dan de andere teams.

Nadere toelichting scan PLG

Met behulp van de scan 'de school als professionele leergemeenschap' wordt een beeld geschetst van de huidige en de wenselijke situatie van elementen en condities van uw school als professionele leergemeenschap, zoals gerapporteerd door de docenten en schoolleiders van uw school. De scan is ontwikkeld door onderzoekers van het Kohnstamm Instituut UvA en het ICLON (Universiteit Leiden), op basis van een eerdere versie waarbij onderzoeksbureau Oberon mede betrokken was. De elementen verwijzen naar indicatoren van een school als professionele leergemeenschap en de condities verwijzen naar zaken die de ontwikkeling als professionele leergemeenschap bevorderen. De scan PLG is een instrument waarmee de perceptie van docenten en schoolleiders in kaart wordt gebracht. De resultaten geven weer hoe zij de school als PLG ervaren en hoe zij de condities die zijn voorgelegd ervaren. Deze rapportage is bedoeld om de dialoog in school op gang te brengen over de elementen en condities voor de school als professionele leergemeenschap. Voor specifieke vragen over de scan en de resultaten kunt u contact opnemen met Wouter Schenke via wschenke@kohnstamm.uva.nl.

Elementen van de school als professionele leergemeenschap
1. Leren van en met elkaar In een PLG leren leraren van en met elkaar, zoals in een kenniskring of leerteam en door wederzijdse lesobservaties.
2. Externe professionalisering Scholing buiten de school, waaronder het volgen van een vervolgopleiding en externe studiedagen, alsook het samenwerken met externe partijen (zoals lerarenopleidingen).
3. Delen van kennis en ervaringen In een PLG is het streven dat leraren kennis en ervaringen met elkaar delen en hun opvattingen en ideeën over hun onderwijsvisie met elkaar bespreken.
4. Samen onderwijs ontwikkelen Leraren ontwikkelen gezamenlijk nieuwe didactische werkvormen en ontwikkelen samen nieuw lesmateriaal.
5. Onderzoeksmatig werken In een PLG zullen leraren met een onderzoekende houding beschikbare gegevens, zoals toetsresultaten van leerlingen, systematisch gebruiken om hun onderwijs verder te ontwikkelen. Ook gaat het om reflectie op het eigen onderwijs en het benutten van kennis uit onderzoek over onderwijs.
Conditie voor de school als professionele leergemeenschap
6. Draagvlak voor professionele leergemeenschap Draagvlak heeft in de context van een PLG betrekking op een gedeelde visie op onderwijs en over de bereidheid van leraren om energie te steken in de thema's waarop de school zich verder wil ontwikkelen.
7. Professionele ruimte Professionele ruimte: leraren die vanuit de schoolleiding de ruimte krijgen om te ontwikkelen en inspraak hebben in de invulling van hun professionalisering.

8. Gespreid leiderschap ten behoeve van de professionele leergemeenschap Leraren nemen in een PLG initiatieven voor innovaties en veranderingen in school. Er zijn leraren die informeel leider zijn zonder dat zij een functie als schoolleider hebben.
9. Leiderschap vanuit directie op professionele leergemeenschap Het nastreven van een school als PLG betekent voor de directie een faciliterende, ondersteunende en stimulerende rol, waarbij ideeën van leraren worden meegenomen en gekoppeld aan andere ontwikkelingen die binnen school plaatsvinden t.b.v. professionalisering en het leren van elkaar.
10. Leiderschap vanuit teamleider/afdelingsleider op professionele leergemeenschap Het nastreven van een school als PLG betekent voor teamleiders/afdelingsleiders een faciliterende, ondersteunende en stimulerende rol, waarbij ideeën van leraren worden meegenomen en gekoppeld aan andere ontwikkelingen die binnen school plaatsvinden t.b.v. professionalisering en het leren van elkaar.
11. Strategisch personeelsbeleid ten behoeve van een professionele leergemeenschap Er is gericht beleid opgesteld, opdat leraren zich verder blijven professionaliseren. Tijdens jaargesprekken is er aandacht voor de verbinding van individuele professionele ontwikkeling aan de visie en ambities van de school.
12. Collegiale ondersteuning Collegiale ondersteuning in een PLG betekent het onderling uiten van waardering, en het hebben van een openhartige en kwetsbare opstelling naar elkaar toe.

Selectie van gebruikte bronnen voor de scan

Emmelot, Y. & Sligte, H. (2013). *Met praktijkgericht onderzoek naar schoolverbetering en een onderzoekscultuur. Ervaren in de SLOA-PO projecten*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

Emst, A.C. van. (2012). *Professionele cultuur in onderwijsorganisaties*. Utrecht: APS.

Krüger, M. L. (2010). *De invloed van schoolleiderschap op het onderzoeksmatig handelen van leraren in veranderingsprocessen*. Amsterdam: Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam.

Huffman, J.B., & Hipp, K.K. (2003). *Reculturing schools as professional learning communities*. Lanham, MD, Verenigde Staten: Scarecrow Education.

Sligte, H., Admiraal, W., Schenke, W., Emmelot, Y., & de Jong, L. (2018). *Ontwikkeling van scholen voor voortgezet onderwijs als professionele leergemeenschappen. Onderzoeksrapport*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

Thijssen, L., Bruining, T., & Koning, H. de. (2014). *Werken aan professionele ruimte in het vo*. Heerlen: VOION.

Verbiest, E. (2012). *Professionele leergemeenschappen: een inleiding*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.

Lees meer

Schenke, W., Sligte, H., Admiraal, W., Buisman, M., Emmelot, Y., Meirink, J., & Smit, B. (2015). *Scan School als Professionele Leergemeenschap*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

<http://plg.kohnstamminstituut.nl>